

MAZOWIECKIE
CENTRUM POLITYKI
SPOŁECZNEJ

Ustawa o ekonomii społecznej

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej

- **Dz.U. 2022 poz. 1812**
- publikacja w Dz. U. - 29 sierpnia
- wejście w życie - 30 października

DZIAŁ I - Przepisy ogólne

DZIAŁ II - Przedsiębiorstwo społeczne

Rozdział 1 - Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Rozdział 2 - Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz nadzór nad przedsiębiorstwem społecznym

Rozdział 3 - Instrumenty wsparcia przedsiębiorstwa społecznego

DZIAŁ III - Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej przez władze publiczne

Rozdział 1 - Przepisy ogólne

Rozdział 2 - Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie krajowym

Rozdział 3 - Zasady i formy wspierania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie regionalnym

DZIAŁ IV - Ochrona danych osobowych

DZIAŁ V - Przepisy zmieniające, przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

Rozdział 1 - Zmiany w przepisach

Rozdział 2 - Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy

- osób bezrobotnych, w tym długotrwale
- absolwentów centrum integracji społecznej lub klubu integracji społecznej
- **osób z niepełnosprawnością**
- osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osób poszukujących pracy, bez zatrudnienia
- osób poszukujących pracy bez zatrudnienia lub niewykonujących innej pracy zarobkowej
- osób usamodzielnianych po pieczy zastępczej
- osób bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności
- osób uzależnionych od alkoholu
- osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających
- zwalnianych z zakładów karnych oraz pełnoletnią osobę opuszczającą zakład poprawczy
- status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą
- osób starszych
- osób z zaburzeniami psychicznymi
- osobę spełniającą kryteria dochodowe z ust. o pomocy społ.
- osobę uprawnioną do specjalnego zasiłku opiekuńczego
- pracujących na otwartym rynku pracy

Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r.
o ekonomii społecznej
(Dz.U. 2022 poz. 1812)

PES ze statusem PS:

- spółdzielnie socjalne
- spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnię inwalidów i spółdzielnię niewidomych
- spółdzielnie produkcji rolnej
- organizacje pozarządowe (art. 3 ust. 2 ustawy odppiw)
- podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 lub 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – tzw. organizacje kościelne, stow. jst, spółki non profit, kluby sportowe
- oraz jednostka tworząca podmiot ekonomii społecznej (CIS, WTZ, ZAZ)

§3

Status PS mogą posiadać PES prowadzące:

- działalność odpłatną pożytku publicznego (art. 8 ust. 1 ustawy odppiw)
- działalność gospodarczą (art. 3 ustawy Prawo przedsiębiorców)
- inną działalność o charakterze odpłatnym, spełniając warunki z ustawy o ES

§4

- Działalność przedsiębiorstwa społecznego służy rozwojowi lokalnemu i ma na celu:
  - 1) **reintegrację społeczną i zawodową** osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub
  - 2) realizację usług społecznych.
- Działania z zakresu **reintegracji społecznej i zawodowej** realizowane na rzecz osób zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym **nie są** wykonywane w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorstwo społeczne.

PS
zatrudnia:

min. 3 osoby na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę

wymiar pracy **min. 1/2** pełnego wymiaru czasu pracy

§5

PS jako podmioty zapewniające reintegrację społeczną i zawodową -
30% ogółu osób zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (umowa o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę, wymiar co najmniej 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy)

§6

W PS musi być realizowany indywidualny plan reintegracyjny lub w zależności od podmiotu kontynuacja dotychczas realizowanego indywidualnego programu rehabilitacji, indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego, indywidualnego programu rehabilitacji zawodowej i społecznej

§9

PS nie przeznaczają zysku albo nadwyżki bilansowej uzyskanych z wykonywanej działalności do podziału między swoich członków, udziałowców, akcjonariuszy i osoby w nim zatrudnione.

§22

1. Przedsiębiorstwu społecznemu może zostać udzielone wsparcie w formie:
  - 1) jednorazowych środków na utworzenie stanowiska pracy;
  - 2) środków na finansowanie kosztów wynagrodzenia lub kosztów płacy.
2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1, może być finansowane ze środków:
  - 1) Funduszu Pracy na zasadach określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
  - 2) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** na zasadach określonych w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
  - 3) UE (poprzez OWES 20,5 mln w FEM) i innych środków zagranicznych

Zmiany w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych:

- obniżenie wpłat na PFRON dla podmiotów kupujących w PS
(§ 25 ustawy o ES)
- o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne w zamówieniach poza PZP
(§ 26 ustawy o ES)
- wsparcie PFRON - finansowanie miejsca pracy, finansowanie kosztów pracy, rozliczanie wsparcia
- ZPCh i PS - dofinansowanie do zaciągniętych kredytów na cele związane z rehabilitacją zawodową i społeczną

§25

Podmiotom dokonującym zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez PS przysługuje **obniżenie wpłat na PFRON** na zasadach określonych w art. 22 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

par. 68 ust. 3 >>>>
zmiany w przepisach >>>>

W art. 22 ust. 1 ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych otrzymuje brzmienie:

1. Wpłaty na Fundusz, o których mowa w art. 21 ust. 1, ulegają obniżeniu z tytułu zakupu produkcji lub usługi, z wyłączeniem handlu, odpowiednio wytworzonej lub świadczonej przez ZAZ, PS zatrudniające co najmniej 10 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy lub innych pracodawców zatrudniających co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy – jeżeli wskaźnik zatrudnienia ON zaliczonych do osób o:

- 1) znacznym stopniu niepełnosprawności lub
- 2) umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w odniesieniu do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję, oraz niewidomych

– wynosi co najmniej 30%, zwanych dalej „sprzedającymi”.

§26

1. **Jednostka sektora finansów publicznych**, udzielając zamówienia publicznego, do którego ze względu na jego wartość **nie stosuje się** przepisów ustawy PZP, może zastrzec, że o udzielenie zamówienia publicznego mogą ubiegać się **wyłącznie przedsiębiorstwa społeczne** działające na podstawie ustawy lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, z uwzględnieniem art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
2. Informację o zastrzeżeniu, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się we wniosku o uruchomienie procedury udzielenia zamówienia publicznego oraz odpowiednich dokumentach postępowania.

§71

1. Zmiany w ustawie o pomocy społecznej (art. 16b):

- w strategii rozwiązywania problemów społecznych (gminnej, powiatowej) należy przedstawić diagnozę sytuacji społecznej w tym określić zdolności PES do realizacji usług społecznych),
- strategia rozwiązywania problemów społecznych określić musi usługi społeczne jakie będą realizowane (w myśl ustawy o realizowaniu usług społecznych przez CUS) oraz zadania zlecane w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (konkursy dla ngo)
- Wskaźniki i ramy finansowe zlecania usług społecznych.

§54 - 59

- koordynacja w województwie działań na rzecz rozwoju ekonomii,
- opracowanie regionalnego programu rozwoju na rzecz ekonomii społecznej na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju,
- upowszechnianie wiedzy o ekonomii społecznej na poziomie regionalnym,
- utworzenie Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej,
- opracowanie i konsultowanie z podmiotami ekonomii społecznej zakresu interwencji w obszarze ekonomii społecznej w programach oraz innych dokumentach,
- zapewnienie realizacji usług wsparcia podmiotów ekonomii społecznej (OWES).

Zgodnie z Umową Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce na realizację programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 przewidziano alokację 2 096 611 002 EUR

w tym:

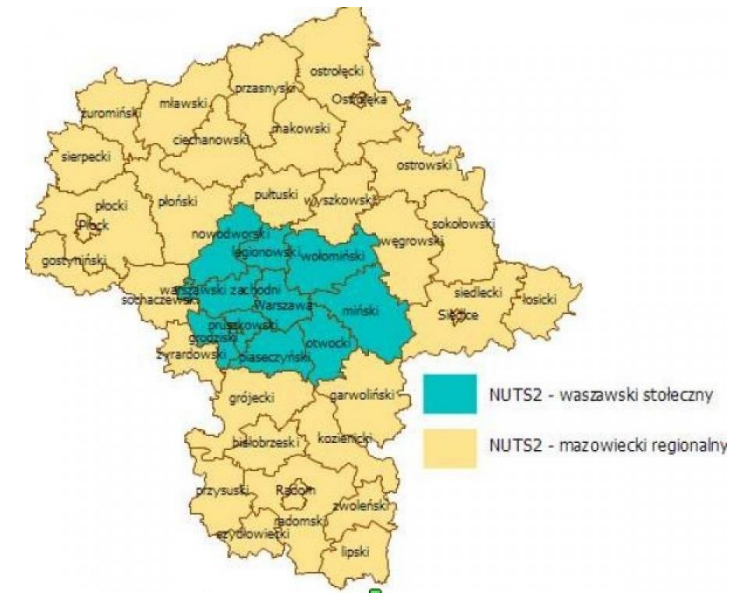
590 552 801 EUR – EFS+

1 506 058 201 EUR – EFRR

w tym:

501 486 294 EUR – region Warszawski stołeczny

1 595 124 708 EUR – region Mazowiecki regionalny

Priorytet VIII – Fundusze Europejskie dla aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu

Alokacja ogółem - 219 553 750 EUR w tym:

RWS - 49 535 726 EUR

RMR - 170 018 024 EUR

Wdrażane będą 4 cele szczegółowe:

- 4(h) aktywne włączenie społeczne (w tym celu wsparcie ekonomii społecznej)**
- 4(i) wspieranie integracji obywateli państw trzecich**
- 4(k) wspieranie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych**
- 4(l) wspieranie integracji społecznej osób najbardziej potrzebujących, w tym dzieci**

Cel szczegółowy 4(h) aktywne włączenie społeczne

Typy projektów:

- Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo przy zastosowaniu usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym - **33 591 046 euro**
- Aktywizacja społeczna i zawodowa w ramach podmiotów integracji społecznej (CIS, KIS, WTZ, ZAZ) – **7 840 800 euro**
- Wsparcie przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej (OWES) - **20 250 000 euro**
- Wzmocnienie potencjału organizacyjnego i kompetencyjnego partnerów społecznych i organizacji pozarządowych w obszarze zasad horyzontalnych UE w celu podniesienia jakości realizowanych usług - **7 908 710 euro**

Alokacja ogółem: 69 590 556 euro

Cel szczegółowy 4(i) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów

Typ projektu:

- **kompleksowe działania w zakresie integracji społecznej, zawodowej uzupełnione niezbędnymi usługami społecznymi na rzecz obywateli państw trzecich, w tym migrantów oraz ich otoczenia - 16 500 007 euro**

Cel szczegółowy 4(k) wspieranie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych

Typy projektów:

- **Rozwój usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej (teleopieka, mieszkalnictwo wspomagane MCPS) – 33 790 444 euro**
- **Rozwój deinstytucjonalizacji i opieki koordynowanej w ochronie zdrowia - 30 006 000 euro**
- **Programy zdrowotne przeciwdziałające wykluczeniu - 31 000 000 euro**

Cel szczegółowy 4(l) wspieranie integracji społecznej osób najbardziej potrzebujących, w tym dzieci

Typy projektów:

- Rozwój usług społecznych na rzecz dzieci i młodzieży, w tym w ramach usług wsparcia systemu pieczy zastępczej – **21 946 743 euro**
- Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, poprzez wsparcie powstawania i funkcjonowania Ośrodków Interwencji Kryzysowej na Mazowszu – **7 500 000 euro**
- Integracja społeczna osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych bezdomnością – **4 220 000 euro**
- Integracja społeczna osób należących do społeczności marginalizowanych, w tym Romów (MCPS) – **7 500 000 euro**

Wsparcie ekonomii społecznej będzie realizowane w celu 4h w ramach typu projektu:
Wsparcie przedsiębiorstw społecznych i podmiotów ekonomii społecznej.

Będzie polegało głównie na:

- **Tworzeniu i utrzymaniu miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych**
- **Realizacji usług towarzyszących (animacyjne, inkubacyjne i biznesowe)**
- **Podnoszeniu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES**
- **W związku ze zmianami klimatycznymi planuje się rozwój działalności PES/PS w zakresie zielonej transformacji**

Alokacja dla ekonomii społecznej – 20 250 000 euro